

WAT DOE JIJ BIJ BRAND?

krant

Pagina 2:

Veronica: 'Brand kan ook jou overkomen.'

Pagina 3:

Leeft u brandveilig?
Doe de test!

Pagina 4:

Iedereen een rookmelder dankzij
het Rookmelderteam!

'Rook is sneller én dodelijker dan vuur.'

Blijf uit de rook!

Dagelijks breken er tientallen woningbranden uit waardoor bewoners blootgesteld worden aan de levensgevaarlijke giftige gassen die vrijkomen bij brand. Want niet vlammen, maar juist rook eist de meeste slachtoffers bij woningbranden.

Het inademen van rook is levensgevaarlijk. René Hagen, die onderzoek doet naar woningbranden waarbij mensen overleden zijn, weet daar alles van: 'Iedereen van de brandweer zal stellig "Blijf uit de rook!" antwoorden op de vraag "Wat doet u bij brand?" Iedereen weet dat brand door de extreme hitte gevaarlijk is, maar wist u ook dat de rook die vrijkomt verstikkend werkt? En dat mensen die daadwerkelijk een brand meemaken de snelheid van de branduitbreiding lastig kunnen inschatten?'

Uit onze testen blijkt dat een woningbrand binnen 3 minuten zo groot is dat de hoeveelheid rook in de kamer(s) levensbedreigend is.'

Snel en veilig vluchten

'Mensen die een brand meemaken wachten eigenlijk te lang met vluchten. Slachtoffers

proberen bij brand door de verstikkende rook heen te vluchten. Dit komt omdat ieder mens geneigd is om via de bekende weg het brandende huis te verlaten,' aldus René Hagen.

Bedenk nu wat u doet bij brand

1. Een rookmelder alarmeert u snel bij een beginnende brand. Zorg voor een werkende rookmelder en test deze nu.
2. Denk na over een vluchtplan met diverse mogelijkheden om het huis te verlaten. Kies meerdere routes om te oefenen, zodat u bij brand kunt kiezen om niet door de rook te vluchten.
3. Als u niet kunt vluchten, bel dan 1-1-2 en vraag wat u het best kunt doen om uit de rook te blijven. Probeer daarna uw burens te alarmeren.

René Hagen is Lector Brandpreventie en doet onderzoek naar woningbranden.

In deze krant leest u meer over het voorkomen van brand door het veilig maken van uw huis, het melden van brand, het doven van brand en het veilig vluchten bij brand.

Professor Breederveld: 'Rook is een sluipmoordenaar.'

Als chirurg in het Beverwijkse brandwondencentrum én professor Acute Brandwondengeneeskunde kent Roelf Breederveld als geen ander de gevaren van brand. En wat blijkt? Volgens de expert vormt niet ernstig brandwondenletsel, maar het inademen van rook het grootste risico op overlijden. Want de meeste mensen die een woningbrand niet overleven, hebben te veel rook ingeademd.

'Het inademen van rook bij een woningbrand kan je dood betekenen.' Het is geen prettige binnenkomer van Roelf Breederveld. Maar deze traumachirurg en professor heeft een missie: iedereen tussen de oren knopen hoe gevaarlijk het inademen van rook is. 'De Nederlandse brandwondenzorg is op zo'n hoog niveau dat de meeste mensen met ernstige brandwonden overleven. Maar voor rookvergiftiging hebben we nog geen antwoord. Daarom is het veruit het slimste als je bij brand zo snel mogelijk naar buiten vlucht om zo min mogelijk rook in te ademen.'

Driedubbel gevaarlijk

Bij brand hoort rook. En rook is om drie redenen gevaarlijk. Ten eerste kan de hete lucht ervoor zorgen dat je binnenin – van mond tot stembanden – verbrandt. Ten tweede kan het inademen van fijne roetdeeltjes ontstekingen in de luchtpijp en longen veroorzaken. Maar rook is vooral gevaarlijk doordat het twee hele giftige ingrediënten bevat: koolmonoxide en cyanide. Adem je die in, dan ontstaat er schade aan het lichaam. De giftige gassen schakelen samen de zuurstoftoevoer naar organen als hersenen, nieren en darmen uit en leggen de stofwisseling in cellen plat.

Inhalatietrauma

Het te veel inademen van rook, wordt "inhalatietrauma" genoemd. Dokter Breederveld krijgt er in het brandwondencentrum veel mee te maken. 'Als mensen een brand meemaken, ademen ze rook in. En dat kan, zelfs al is het heel even geweest, dodelijk zijn. Tijdens de cafébrand in Volendam zijn de meeste kinderen niet direct aan hun brandwonden overleden, maar door de rookvergiftiging. En nog steeds maak ik het mee dat de brandweer iemand levend uit een brandend huis redt, maar onderweg naar ons ziekenhuis al is overleden.'

Rookmelders redden levens

Roelf Breederveld heeft als medicus maar één medicijn tegen rookvergiftiging: 'Blijf uit de rook! Dus zorg dat u een werkende rookmelder hebt. Die alarmeert u op tijd, zodat u naar buiten kunt vluchten. Want koolmonoxide, wat vrijkomt bij brand, maakt je suf en ruik je niet, dus kan je als een sluipmoordenaar in uw slaap overvallen. Met fatale gevolgen voor u en uw gezin.'

Koolmonoxide gedraagt zich als hooligans

Welke schade richt koolmonoxide (wat vrijkomt bij brand) aan in het lichaam? Professor Breederveld legt dat uit door koolmonoxide met voetbal-hooligans te vergelijken. En rode bloedlichaampjes, die het transport van zuurstof naar alle organen verzorgen, vergelijkt hij met mensen in de trein, die nietsvermoedend onderweg zijn naar hun werk. Plotseling komen hooligans de trein binnen en worden alle passagiers eruit geslagen. De trein stopt ermee en de coupés worden gesloopt. De hooligans schakelen dus alle werkende mensen uit, die zodoende niet naar hun werk kunnen waardoor de economie stil komt te liggen. Vertalen we dit naar het lichaam, dan schakelt koolmonoxide dus rode bloedlichaampjes uit, waardoor het transport van zuurstof naar alle organen wordt onderbroken. Duurt dit te lang, dan stoppen alle belangrijke processen ermee die het lichaam in leven houden.

Prof. dr. Roelf Breederveld

Dit is Twan

Lid van de jeugdbrandweer. Collectant. Held.

Twan Oelen is 12 jaar en woont in Hoo-geveen. Hij zit in de brugklas, sport graag of doet wat leuks met vrienden. Tot zover klinkt Twan als een hele gewone jongen. Maar Twan is meer dan dat. Want oefent deze jonge held niet bij de jeugdbrandweer, dan zet hij wel zijn beste beentje voor de Brandwonden Stichting voor. Of dat nou tijdens de collecteweek is of de Vierdaagse in Nijmegen...

Zijn vader (al jáááren brandweerman) had Twan eens meegenomen naar de kazerne en sindsdien wist hij het zeker: ik wil er ook bij. Inmiddels zit

hij bij de jeugdbrandweer van Hoo-geveen en heeft het brandweervirus hem helemaal te pakken. 'Het leukste van de jeugdbrandweer is dat je leert hoe je een brand blust, precies zoals de echte brandweer dat doet. We oefenen dus in teams met een bevelvoerder en een aanvals- en waterploeg. Volgend jaar hoop ik bij de aanvalsploeg te horen.'

Collecteren is leuk

Die jeugdbrandweer is meer dan een hobby. Er worden wedstrijden georganiseerd en de brandweertjes en -meiden maken zich op voor een carrière als 'vrijwillig of beroeps'. En alsof het trainen voor het echte werk nog niet genoeg is, zet Twan zich ook graag in voor de Brandwonden Stichting. Elk jaar collecteert hij samen met zijn vrienden van de jeugdbrandweer. 'Dat is echt leuk om te doen joh!' vertelt hij blij. 'We collecteren in ons pak en dat levert zo veel leuke reacties op. Er zijn zelfs mensen die ons op de foto zetten!'

Kleine grote held

Jeugdbrandweer, collectant... Twan vond dat er best nog een uitdaging aan dit rijtje mocht worden toegevoegd. Daarom liep hij in juli 2013 samen met zijn vader voor het eerst de Vierdaagse in Nijmegen. En het leek hem handig dit gesponsord voor de Brandwonden Stichting te doen. Tenslotte heb je dan op de momenten dat je het even niet meer ziet zitten een goede reden om tóch door te lopen. En zo wandelde Twan, na 7 maanden trainen, 560 euro bij elkaar. En dat lijkt nog maar het begin van de opmars van deze 12-jarige held.

Net als Twan ook met de maatjes van de jeugdbrandweer collecteren?

Aanmelden kan via www.brandwondenstichting.nl/collecteren of bel 0251 - 27 55 55 en vraag naar Bas of Françoise.

Veronica: 'Het is een grote vergissing te denken dat brand jou niet kan overkomen.'

Veronica was negen toen een woningbrand haar leven verwoestte. 'Op straat keek ik naar een vuurzee. Het was mijn huis. Het stond in brand. De oorzaak is nooit achterhaald, maar de gevolgen gaven me levenslang.'

Ik lag wakker. Een vaag geknetter trok mijn aandacht, maar ik kon het geluid niet thuisbrengen. Door het ruitje boven mijn deur zag ik een fel licht. Ineens hoorde ik mijn vader 'BRAND!' schreeuwen, maar ik had, als 9-jarig meisje, niet door wat dat inhield. Pappa pakte me op en droeg me door een vlammenzee de trap af. Ik was te geschrokken om echt pijn te

'Werkende rookmelders alarmeren je op tijd'

voelen, maar begreep dat het serieus was toen pappa me opdroeg in de tuin te gaan rollen om de vlammen te doven. Toen hij weer naar binnen wilde gaan om mijn moeder en zusjes te redden, was de brand al zo hevig dat dat niet meer kon.

'Alles komt goed'

In de ambulance zag ik mijn zwartgeblakerde gezicht. Mijn huid voelde hard en knisperde. Zwarte stukjes dwarrelden naar beneden. In het brandwondencentrum zag ik pappa op een brancard liggen. 'Ik houd van je meisje, wees niet bang,' zei hij. 'Alles komt goed.' De daaropvolgende maanden stonden in het teken van verbandwissels en pijn. Aan littekens dacht ik nog niet. Ik was meer bezig met mijn moeder en zusjes die de brand niet overleefd hadden. Dat verlies is mijn onzichtbare littekens.

Rookmelders zijn van levensbelang

'Wat als we een rookmelder hadden gehad?' Die vraag heeft regelmatig door m'n hoofd gespeeld. Daarom kan ik niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is een werkende rookmelder in huis te hebben. Laat mijn verhaal nooit uw verhaal worden. Hang vandaag nog een rookmelder op. Want rookmelders kunnen het verschil tussen leven en dood betekenen. Zo simpel is het.

Meer lezen? Het uitgebreide verhaal van

Veronica staat op:

www.brandwondenstichting.nl/veronica

Huh?!

Links ziet u een blusdeken geschikt voor vetbranden, rechts een doorgebrande blusdeken die ongeschikt is voor vetbranden.

Een blusdeken die niet blust?

Anne-Pauline Jacobs, medewerker Risicobeheersing bij Brandweer Gelderland Zuid was zéér verbaasd. In de voorbereidingen van een brandveiligheidsdemonstratie bij een bouwmarkt, checkte zij de blusdekens voor het doven van vlam-in-de-pan. Maar in de proefopstelling doofde de blusdeken de brand niet, nee, hij brandde juist door. Dit móest een vergissing zijn! Maar na onderzoek kwam ze tot de onthutsende ontdekking dat dit niet het geval was.

Een blusdeken die niet blust. Het overkwam Anne-Pauline van de brandweer Nijmegen in de voorbereidingen van een demonstratie. 'Ik besloot direct uit te zoeken wat er aan de hand was,' aldus Anne-Pauline. Tot haar grote verbazing, bleek er geen sprake van een productiefout of iets dergelijks. Anne-Pauline: 'Ik ontdekte dat er in bouwmarkten twee verschillende soorten blusdekens worden verkocht: één geschikt voor vetbranden en één niet geschikt voor vetbranden, maar alleen voor 'lichte' brandjes.' Maar als medewerker van de brandweer vraag ik me ten eerste af of consumenten hier wel van op de hoogte zijn.'

Wanneer heb ik de juiste blusdeken?

Kijk op de verpakking om te checken of u een blusdeken hebt die alle soorten branden blust,

Leeft u brandveilig? Doe de test!

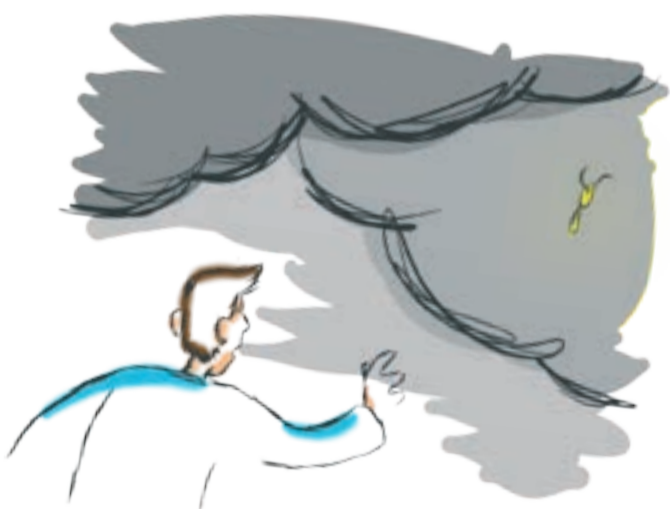
Een smeulend vlammetje wordt razendsnel een gevaarlijke uitslaande brand. Elke seconde telt dus! Doe de check en kijk wat je nog in huis kunt doen om brand te voorkomen.

Top 3 brandoorzaken

- 1. Onvoorzichtigheid**
Een ongelukje tijdens het koken, met kaarsen of roken zit in een klein hoekje.
- 2. Niet goed werkende apparaten**
Brand in de wasdroger of tv (door teveel stof) komt veel voor.
- 3. Dingen in en om het huis**
Kortsluiting (teveel apparaten op een stekkerdoos) of een schoorsteenbrand (niet geveegd) is dagelijkse kost.

Bron: IFV

Hoe voorkom ik brand?

Ja Nee Soms

Ik reinig het stoffilter van mijn wasdroger na elke wasbeurt.			
Ik zet alle apparaten, zoals de tv, helemaal uit als ik het huis verlaat of ga slapen.			
Ik zorg dat de vlam van de kaars niets raakt, dat de kandelaar niet brandbaar is en nooit boven de verwarming staat.			
Ik zorg dat er niet teveel apparaten op één verlengsnoer zijn aangesloten.			
Ik heb een blusdeken in mijn keuken, waarmee ik een kleine brand zoals een vlam-in-de-pan kan doven.			
De snoeren van mijn apparaten zijn niet onder het tapijt weggewerkt, maar langs de muur.			
Ik rook niet op de bank als ik moe ben en rook sowieso niet in bed.			

Hoe word ik gewaarschuwd en hoe waarschuw ik anderen?

Ja Nee Soms

Ik heb een rookmelder in mijn woning.			
Ik druk regelmatig de rookmelder testknop in en vervang zo nodig de batterijen of rookmelder.			
Ik maak mijn rookmelder geregeld schoon met de stofzuiger.			
Vanuit mijn bed kan ik direct de telefoon pakken, om iemand te bellen voor hulp.			
Ik heb een familielid of vriend(in) laten testen of ik (en mijn huisgenoten) de rookmelder hoor wanneer ik slaap.			
Ik heb rookmelders met een 10-jarige batterij, zodat ik hem niet elke twee jaar hoeft te vervangen.			
Indien ik langzamer ben met opstaan of lopen, heb ik een meldsysteem aan mijn rookmelder gekoppeld, zodat mijn burens of andere mensen in de buurt gewaarschuwd worden.			

Hoe vlucht ik bij brand?

Ja Nee Soms

Ik heb twee vluchtroutes bedacht om mijn huis te verlaten en afgesproken wat buiten de verzamelplaats is.			
Ik leg de sleutel van mijn vluchtuitgang altijd op dezelfde, makkelijk bereikbare plaats, dichtbij de uitgang deur.			
Ik heb mijn vluchtweg naar de verzamelplaats buiten geoefend.			
Mocht iemand in mijn huis hulp nodig hebben bij het vluchten, dan is duidelijk afgesproken wie van mijn huisgenoten hierbij helpt.			

Uw actielijst

- 14 tot 17 keer 'ja'? Top, u bent een expert! Met nog een paar verbeterpunten.
- 9 tot 14 keer 'ja'? Goed zo, u bent een gevorderde met meerdere verbeterpunten.
- 1 tot 9 keer 'ja'? Oeps! U bent een beginner met veel verbeterpunten.

Kijk kritisch naar de vragen waar u niet goed scoort. Zorg ervoor dat u deze binnenkort wel met 'Ja' kunt beantwoorden.

Hoe werkt een rookmelder?

Een rookmelder gaat piepen, als hij rook 'ziet'. Dat werkt zo: een lichtstraal vormt de 'ogen' van een rookmelder. Het sein voor de rookmelder om te gaan piepen, is wanneer rook de lichtstraal onderbreekt.

Misverstanden over brand

- In tegenstelling tot wat veel mensen denken, is de kans dat u een brand meemaakt best groot: **1 op 1.000**
- Op zoek naar dierbare foto's en sieraden, rustig de slapende kinderen wakker maken... Nee hoor. Bij brand heb je **maar 3 minuten** om te vluchten. Niet rustig aan doen dus, maar gauw wegwezen!
- Het is niet waar dat je vanzelf wakker wordt wanneer er brand is. Want de koolmonoxide die vrijkomt bij brand, maakt u juist extra suf. **Bovendien ruikt u niet als u slaapt.** Alleen een werkende rookmelder wekt u dus op tijd!
- 'Als er brand uitbreekt, bel ik 1-1-2 en wacht dan binnen op de brandweer,' denken veel mensen. Doe het niet! Want de brandweer heeft een **gemiddelde aanrijtijd van 8 minuten**, maar een brand kan al in 3 minuten verwoestend zijn. Vlucht dus altijd – samen met uw huisgenoten – eerst naar buiten en bel daarna pas de alarmlijn.

Iedereen een werkende rookmelder dankzij het Rookmelderteam

Ding, dong. 'Hier is Kees van het Rookmelderteam!' klinkt het door de intercom van mevrouw Jansen. Vrijwilliger Kees komt een rookmelder ophangen in de flat van de 75-jarige Amsterdamse. Dat kan ze namelijk niet zelf.

Twee keer kroop mevrouw Jansen door het oog van de naald. Ze kan het brandje door een omgevallen kaars net op tijd doven. 'Ik heb een engeltje op m'n schouder,' zegt ze lachend. 'Maar ik besef me heel goed dat ik niet nóg een keer zoveel geluk heb.' Precies, vult Kees haar aan, 'want door het moderne materiaal in meubilair grijpt vuur tegenwoordig nóg sneller om zich heen. Vanwege de giftige gassen die vrijkomen, is brand binnen drie minuten dodelijk. Dus als u slaapt, wordt u alleen door een werkende rookmelder tijdig gewekt.'

Niet in de hoek

'Geweldig initiatief toch?' zegt Kees terwijl hij de speciale Rookmelderteam-tools op de keukentafel van mevrouw Jansen tentoonstelt: een speciaal daarvoor gemaakte plakstrip voor de rookmelder, de brandpreventieklapper en een checklist met Brandveilig Leven-tips. Gewapend met rookmelders en plakstrips gaat Kees aan de slag. 'Fijn dat er niet geboord hoeft te worden,' merkt mevrouw Jansen op. En wat heerlijk dat ik nu weer veilig kan slapen!

Brandveilig(er) leven

Het idee van het Rookmelderteam is simpel: bij iemand, die om wat voor reden dan ook zelf geen werkende rookmelder(s) kan ophangen, plaatst een vrijwilliger deze. De vrijwilliger – die door de Brandweer is getraind – geeft daarna ook nog tips hoe je brandveilig(er) leeft. De rookmelder kan met korting via de Brandwonden Stichting worden aangeschaft.

Gewapend met rookmelder en speciale plakstrips gaat Kees aan de slag

Kunt u, om wat voor reden dan ook, geen werkende rookmelder ophangen? Of kent u iemand die u een plezier wilt doen met deze service? Opgeven kan via www.brandwondenstichting.nl/rookmelderteam of bel 0251- 27 55 90.

Deze checklist REDT UW LEVEN!

Brand is zo verraderlijk snel, dat het u overvalt wanneer u slaapt. Gelukkig wekt een rookmelder u op tijd. Zo kunnen u en uw medebewoners veilig en bijtijds het huis ontvluchten. Juist omdat u zo'n vluchtplan heeft afgesproken en gezamenlijk heeft geoefend.

Zo maakt u een vluchtplan:

- Spreek de snelste en veiligste vluchtroute met uw huisgenoten af. Bespreek dit ook met uw burens.
- Programmeer het nummer van uw burens en het hulpnummer 1-1-2 in uw telefoon. Zo kunt u snel hulp vragen en de hulpdiensten bereiken.
- Spreek af wie de kinderen, minder zelfredzame medebewoners en huisdieren in veiligheid brengt.
- Spreek een vaste plek af waar de huissleutels ALTIJD liggen.
- Bepaal een ontmoetingsplaats buiten.
- Oefen het vluchtplan met uw medebewoners.

Nederlandse
modeontwerper
eert
brandweershelden

De Nederlandse brandweer heeft een van de bekendste modeontwerpers van ons land geïnspireerd tot nieuwe creativiteit.

'Dat brand ontzettend veel leed veroorzaakt, hoeft niemand meer uit te leggen. Dat de mensen van de brandweer het uiterste uit zichzelf halen om dat leed te beperken en te voorkomen, daar heb ik veel bewondering voor gekregen.'

Om de mensen binnen de Nederlandse brandweer te eren, is er binnenkort een blits ontwerp te koop dat alle heldenkwaliteiten van de brandweer in zich heeft: snel, inzet en toewijding. Nieuwsgierig naar de onthulling van de creatie en de bijbehorende ontwerper?

Ga naar www.watdoeijbijbrand.nl/voordehelden

Colofon

Wat doe JIJ bij brand? is een campagne van de Nationale Brandpreventie- weken en wordt uitgevoerd door:

 BRANDWEER

 nederlandse brandwonden stichting

Mede mogelijk gemaakt door:

 Ministerie van Veiligheid en Justitie

Sponsor: **First Alert**
Protecting people since 1967

Contact:
Nederlandse Brandwonden Stichting, Postbus 1015, 1940 EA Beverwijk
T 0251 - 27 55 55
info@brandwondenstichting.nl

Brandwondeninformatielijn:
0900 - 044 0044
www.brandwondenstichting.nl

Help de Brandwonden Stichting.

Geef op 20 21 22